

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Поповича Олександра Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 1 Закону України „Про попереднє ув’язнення“

Київ
19 листопада 2025 року
№ 211-2(І)/2025

Справа № 3-207/2025(413/25)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуєчого, доповідача,
Барабаша Юрія Григоровича,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Поповича Олександра Михайловича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 1 Закону України „Про попереднє ув’язнення“ від 30 червня 1993 року № 3352–ХІІ (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 35, ст. 360) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Гришук О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Попович О.М. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статтям 28, 58, 62 Конституції України

(конституційність) частину першу статті 1 Закону України „Про попереднє ув’язнення“ від 30 червня 1993 року № 3352–XII зі змінами (далі – Закон).

Згідно з частиною першою статті 1 Закону попереднє ув’язнення є запобіжним заходом, який у випадках, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України, застосовується щодо підозрюваного, обвинуваченого (підсудного) та засудженого, вирок щодо якого не набрав законної сили.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів убачається таке.

Жмеринський міськрайонний суд Вінницької області вирокком від 20 січня 2017 року (далі – Вирок) визнав Поповича О.М. винним у скоєнні злочину, визначеного частиною першою статті 115 Кримінального кодексу України, та призначив покарання у виді 14 років позбавлення волі. До строку відбування покарання зараховано строк попереднього ув’язнення з 15 липня 2015 року до набрання Вироком законної сили, з розрахунку один день попереднього ув’язнення за два дні позбавлення волі. Вирок набрав законної сили 24 травня 2017 року на підставі відповідної ухвали Апеляційного суду Вінницької області.

Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду постановою від 17 липня 2018 року ухвалу Апеляційного суду Вінницької області від 24 травня 2017 року скасував і призначив новий розгляд справи у суді апеляційної інстанції.

Апеляційний суд Вінницької області ухвалами від 9 серпня 2018 року, від 10 вересня 2018 року та 8 листопада 2018 року продовжив обвинуваченому Поповичу О.М. строк запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Вінницький апеляційний суд ухвалою від 27 листопада 2018 року, залишеною без змін постановою Верховного Суду у складі колегії суддів

Касаційного кримінального суду від 15 вересня 2020 року, Вирок залишив без змін.

Вирок набрав законної сили 27 листопада 2018 року та звернутий до виконання.

Попович О.М. у 2025 році звернувся до суду з клопотанням зарахувати строк попереднього ув'язнення з 15 липня 2015 року до 15 вересня 2020 року у строк покарання, з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі. Шепетівський міськрайонний суд Хмельницької області ухвалою від 10 березня 2025 року, залишеною без змін ухвалою Хмельницького апеляційного суду від 24 червня 2025 року, у задоволенні клопотання відмовив.

Суди мотивували рішення тим, що у строк відбування покарання Поповичу О.М. зараховують строк попереднього ув'язнення в період із 15 липня 2015 року до 24 травня 2017 року (1 рік 10 місяців 9 днів) та з 17 липня 2018 року до 27 листопада 2018 року (4 місяці 10 днів), з розрахунку один день попереднього ув'язнення за два дні позбавлення волі. Посилаючись на статтю 1 Закону, апеляційний суд зазначив, що строк покарання Поповичу О.М. повинен бути зменшений з урахуванням перерахунку строку попереднього ув'язнення і становити 11 років 9 місяців 11 днів. Суди констатували, що відповідно до довідки Державної установи „Шепетівська виправна колонія (№ 98)“ строк відбування покарання засудженого Поповича О.М. починається 15 липня 2015 року, а закінчується 26 квітня 2027 року, а отже, адміністрація установи виконання покарань урахувала усі періоди попереднього ув'язнення і правильно провела перерахунок строку покарання відповідно до частини п'ятої статті 72 Кримінального кодексу України у редакції Закону України „Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо удосконалення порядку зарахування судом строку попереднього ув'язнення у строк покарання“ від 26 листопада 2015 року № 838–VIII (далі – Закон № 838) (редакція, яка діяла на час правовідносин).

Автор клопотання вважає, що внаслідок застосування Закону „зазнало порушення гарантоване Конституцією України право не бути підданим жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, триманні у державній установі за рішенням суду, яке не містить призначення покарання у вигляді тримання в умовах, що не відповідають нормам, встановленим Конвенцією з прав людини та Протоколами, тобто в умовах, які дорівнюють катуванню за нормами Міжнародного Суду з прав людини“.

На підтвердження своєї позиції Попович О.М. посилається на Конституцію України, Закон, Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України, Закон № 838, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Розв'язуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.1. На думку Поповича О.М., частина перша статті 1 Закону не відповідає статтям 58, 62 Конституції України, які встановлюють принцип незворотності дії

правових актів у часі та презумпцію невинуватості, а також порушує право, гарантоване частиною другою статті 28 Основного Закону України, відповідно до якого ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Проте автор клопотання не наводить належного обґрунтування неконституційності оспорюваного положення Закону, а лише висловлює незгоду із законодавчим регулюванням питання зарахування строку попереднього ув'язнення.

Аналіз змісту конституційної скарги дає підстави для висновку, що, твердячи про невідповідність Конституції України частини першої статті 1 Закону, Попович О.М. фактично висловив незгоду із незастосуванням судами окремих положень Кримінального кодексу України та з судовими рішеннями, ухваленими у його справі, що не є обґрунтуванням тверджень про неконституційність оспорюваного положення Закону.

Отже, суб'єкт права на конституційну скаргу не дотримав вимог частини першої, пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Поповича Олександра Михайловича щодо

відповідності Конституції України (конституційності) частини першої статті 1 Закону України „Про попереднє ув’язнення“ від 30 червня 1993 року № 3352–ХІІ зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**